

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

XVIII. Approbatur Decreta a Congregatione Ceremoniali particulari edita
pro Archiepiscopis, sive Episcopis, & Præsidibus; Gubernatoribus ac
Vice-Legatis per Ditionem Ecclesiasticam constitutis. 15. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

ANNO
1741.

Dat. die 23.
April. 1741.

tionis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus, & ubique tam in iudicio, quam extra illud habeatur, quæ ipsi presentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel offensa.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xxiii. Aprilis MDCCXLI. Pontificatus Nostri Anno I.

D. Cardinalis Passioneus.

XVIII.

Approbantur Decreta a Congregatione Cæremoniali particulari edita pro Archiepiscopis, sive Episcopis, & Præsidibus, Gubernatoribus, ac Vice-Legatis per Ditionem Ecclesiasticam constitutis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Honores ab Antistibus, & Præsulibus invicem deferendi, a Romanis Pontificibus præscripti.

QUOD Apostolus universis Christianis consulebat, ut inter cætera Officia sibi prater exhibenda, honore etiam sese invicem prævenirent, & honorem tamquam debitum, cui deferendus esset honor, redderent; id maxime ab Antistibus, & Præsulibus vicissim inter sese, in mutua tam civilium, quam sacrorum Officiorum exhibitione, præstandum esse intelligentes Romani Pontifices Prædecessores Nostri, per Cæremoniale Episcoporum, juxta uniuscujusque Ordinis, gradus, & dignitatis conditionem, Leges, & Statuta, quibus integerrimè servatis, & unicuique ratio haberetur, & nemini inferretur præjudicium, sapientissimè præscripserunt.

Abusus ea in re oborti.

§. 1. Quoniam autem quosdam abusus in honoribus sibi invicem deferendis inter Venerabiles Fratres Archiepiscopos, & Episcopos ex una, & inter Dilectos Filios Provinciarum Status nostri Ecclesiastici Præsides, Gubernatores, Prælatos, & Apostolicos Vice-Legatos ex altera parte, quocumque pacto, ac tempore etiam immemorabili irrepsisse jamdudum, etiam dum in minoribus essemus, noveramus, ut eosdem penitus adimeremus, ne ullus umquam in posterum querelis, ac dissidiis inter utrosque forsitan oborientibus pateat aditus, nonnullis ex Venerabilibus Fratribus Nostri S. R. E. Cardinalibus, qui Congregationibus Sacrorum Rituum, & Cæremoniarum præpositi sunt, negotium dedimus, ut Leges, & Instituta Cæremonialia pro corrigendis, & auferendis iisdem abusibus opportuna, & salutaria conderent.

Quos Pontifex tollere intendit.

§. 2. Hujusmodi verò Leges, & Instituta Cæremonialia ab iisdem Cardinalibus præscripta, & a Nobis inspecta cum probassemus, quò firmius subsistant, & serventur exactius, tenore præsentium, Apostolica auctoritate approbamus, & confirmamus, atque ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, perpetuò observanda esse statuimus, præcipimus, & mandamus.

Decreta a Congregatione particulari super coedita, approbantur, & confirmantur.

Clausulæ salutare.

§. 3. Decernentes easdem præsentibus Literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quocumque spectabit in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari. Sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Non obstantibus quibuscumque in contrarium præmissorum quomodolibet facientibus.

Decretum irritans.

Derogatio contrariis.

Exemplorum fides.

§. 4. Volumus autem, ut earumdem præsentium Literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici

subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio, quam extra illud adhibeatur, quæ ipsi presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel offensa.

ANNO
1741.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die xv. Maji MDCCXLI. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Dat. die 15.
Maji 1741.

D. Cardinalis Passioneus.

Leges, & Instituta Cæremonialia edita pro Provinciarum Præsidibus, Gubernatoribus, Prælati, & Apostolicis Vice-Legatis.

DECRETUM.

CUM Sanctissimus Dominus Noster BENEDICTUS Papa XIV. ex Cardinalibus, qui Congregationibus Sacrorum Rituum, & Cæremoniali præpositi sunt, quatuor selegisset, Eminentissimos nempe Rufum Sacri Collegii Decanum, Lercarium, Accorambonum, & de Gentilibus, ut ab eisdem uniforme staretur Cæremoniale a Provinciarum Præsidibus, Gubernatoribus Prælati, & Vice-Legatis, in suis respectivè Provinciis, vel Civitatibus, Sanctitate Sua prius approbante, posthac perpetuò, & inconcusè observandum; Ipsi Eminentissimi Patres pluribus diebus præbuerunt sessionibus, hæc, que sequuntur, mihi peculiaris hujus Congregationis Secretario, Sanctitati Sua referenda demandarunt.

Factaque per me de infra scriptis omnibus Sanctitati Sua relatione, Sanctissimus non tantum ea approbavit, verum etiam pro omnimoda illorum observantia publicari mandavit. Hac die 18. Aprilis 1741.

T. Card. Rufus Episcopus Ostien.
& Veliternus.

Loco ✕ Sigilli.

Ignatius Reali Secretarius.

CAPUT PRIMUM.

Quomodo se gerere debeat Præses, aut Gubernator, seu Vice-Legatus in primo accessu ad suam Provinciam, vel Civitatem: & quid, dum in ea permanebit, erga illarum Antistites.

STATIM ac Præses, vel Gubernator Prælati venerit in Provinciam, vel Civitatem temporali suæ jurisdictioni demandatam, dignorem de sua familia mittet ad Archiepiscopum, sive Episcopum inibi residentem, adventum suum patefaciendo, simulque significando se curaturum quamprimum, ut eum sollemniori, quàm poterit formâ, publicè visitatum adeat.

Officio perhumaniter accepto, non immorabitur Antistes hanc Præsidis, seu Gubernatoris publicam visitationem prævenire, invisens illum privatim amicèque sub noctem, brevioribus indutus vestibus nigri coloris; ac inter eundem, ut quælibet Nuncii forma devictetur, sciscitari dumtaxat curabit, an Domi existat: quo comperto, ascendet ad illum, qui eodem prorsus habitu erit indutus. In discessu respuet omninò Familiarium, atque luminum comitatum, ut privatæ visitationis assumptam methodum non excedat.

Præses autem, vel Gubernator pari sub forma Archiepiscopum, seu Episcopum continuò revisitabit, quamvis paucos post dies de hoc eodem visitationis actu sit ei publicè & sollemniter satisfacturus.

Imminente itaque publicæ visitationis die, Præses, aut Gubernator illam Archiepiscopo, sive Episcopo, mane pro Vespere, & Vespere pro subsequenti mane renuntiabit; & dum ad Episcopale Palatium se transferet, in limine Portæ Familiæ, in summitate verò Scalarum Antistitem ipsum, qui aliquos etiam gradus descendet, obviam habebit. Sicque comiter exceptus ad dexteram ipsius Antistitis in audientia aulam introducetur. Hinc, postquam ambo in æqualibus sedibus

è regione

ANNO
1741.

è regione locatis assidentes, mutuis sese officiorum colloquiis ad libitum recreaverint, discedentem Præsidentem, aut Governatorem, Archiepiscopus, vel Episcopus usque ad finem Scalarum comitabitur; Familiares verò ipsius ad curam usque, non recessuri donec Præsides, seu Governator prorsus abierit.

Præmissis item Nuncio, ut dictum est supra, diutius haud differet Archiepiscopus, sive Episcopus publicam restituere visitationem Præsidi, seu Governatori, qui occurrendo tam per se, quam per Familiares, sedendo, & comitando adamussim ea omnia servabit, quæ idem Archiepiscopus, aut Episcopus in ejus visitatione seculum peregerat.

Quod si, residente jam Præsidente in Provincia, vel Governatore in Civitate, ad eam primò accesserit novus illius Ecclesie Antistes; tunc istius erit ante de adventu suo certiore reddere Præsidentem ipsum, vel Governatorem, qui hujusmodi recepto officio, visitabit quantocumque eum, non jam privatè, sed enunciata sub forma publica: & ita ab Archiepiscopo, sive Episcopo subinde revisetur.

Adventibus Natalitii Domini Feriis, Præsides, aut Governator perget primus ad Archiepiscopum, sive Episcopum, ut illas ei faustas felicesque adprecetur: nec praterendum quidquam tunc erit ex iis, quæ de prima publica visitatione dicta sunt. Idemque præstabit Archiepiscopus, seu Episcopus, quando Præsidentem, aut Governatorem hoc ordine vicissim erit prosequutus.

Quamquam superius statutum sit, quod Archiepiscopus aut Episcopus Domi ponere debeat a dextris Præsidentem, seu Governatorem, secus tamen extra Domum servabit; quia semper, & in quocumque tertio loco, cum ipse, tum ceteri Provinciae Antistes, dexteram supra Præsidentem, vel Governatorem retinebunt.

Quæ hætenus pro Præsidentibus, & Governatoribus præscripta fiere, a Vice-Legatis etiam tam erga Archiepiscopum, quam Episcopos non Cardinales; in locis eorum ditioni subjectis erunt omnino adimplenda.

CAPUT SECUNDUM.

Quo habitu induti Archiepiscopi, seu Episcopi, & Præsides, sive Governatores mutuo publicas Visitaciones exequentur.

Quotiescumque Archiepiscopus, vel Episcopus ad Præsidentem, seu Governatorem diverterit, ut eum visitet in forma publica, sive ut in executione pro prima tantum vice Literarum Apostolicarum, Oratorium privatum in Palatio præfatorum Præsulum de novo erigendum approbet; supra talarem vestem capiet Mozzetam cum Rocchetto discooperto. Et Domi eodem utetur habitu, dum accedentem ad se pro enunciatis publicis visitationibus Præsidentem, seu Governatorem, aut Vice-Legatum suscipiet.

Archiepiscopus autem utens Cruce, nullatenus illam ante se deferri permittet in confimilibus actibus.

Talari etiam Veste, Rocchetto, & Mantelletto amictus erit Præsides, sive Governator, vel Vice-Legatus publicè invisens Archiepiscopum, seu Episcopum; & quando eum pro publica visitatione, aliave de causa in publica forma adventientem, excipere debet.

CAPUT TERTIUM.

De accessu Præsidis, aut Governatoris unà cum Archiepiscopo, seu Episcopo Cappa induto, ad Metropolitanam, vel Cathedrali Ecclesiam, pro publicis sollemnibus Functionibus explendis.

Annis sollemnioribus festis diebus recurrentibus, qui in capite primo Libri secundi Cæ-

remonialis Episcoporum enumerantur, videlicet: Nativitatis Domini Nostri JESU CHRISTI, Epiphaniæ, Ascensionis, Pentecostes, Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, Assumptionis Beate MARIE Virginis, Omnium Sanctorum, Dedicacionis Ecclesie Metropolitanæ, vel Cathedralis, Sancti Titularis illarum Ecclesiarum, & Patroni Civitatis, vel Festivitatibus aliis extraordinariis juxta peculiare locorum mores; & circumstantias, pari cum sollemnitate celebrandis; Præsidis, vel Governatoris erit sub horam ab Archiepiscopo, seu Episcopo designatam, & per certum Nuncium ei patefactam, unà cum Magistratu se conferre intra Januam Episcopii. Eo quidem tempore, & nullà prorsus interposità morâ Antistitem gradus Scalar descendente adveniet, quem post debita urbanitatis verba vicissim expleta, ipso Magistratu præeunte, usque ad Portam sive Metropolitanam, sive Cathedralis Ecclesie comitabitur Præsides, seu Governator, semper ad ejus sinistrum latus incedendo.

Cum ambo in limine præfati ostii steterint, accipiet Archiepiscopus, sive Episcopus aspersorium, & postquam se lustrali aqua munierit, de illa primùm porriget per contactum aspersorii ipsi Præsidi, vel Governatori: sicut ante ingressum cujuscumque alterius Ecclesie, aut privati Oratorii pariter cum eo semper faciet: ac deinde Capitulum, Magistratum, & circumstantem Populum asperget.

CAPUT QUARTUM.

De adoracione Augustissimi Sacramenti, atque inde progressu ad Altare majus: ubi de loco, & sella Præsidis, seu Governatoris, aut Vice-Legati: ac de recessu a Metropolitana, vel Cathedrali, Sacris actionibus absolutis.

Archiepiscopus, sive Episcopus, aspersione completa, eo, quo venerat ordine, Eucharisticum Sacramentum in ejus Altari adoratum simul cum Præsidente, vel Governatore progredietur. Intra Cappellam, ubi illud aservari solet, genuflectent ambo: Antistes super ligneo Scabello (quod genuflexorium vocatur) ante Altare accommodato, panno viridi, seu violaceo pro qualitate temporum cooperto; appositis pulvinaribus superius, & inferius. Præsides autem, vel Governator in alio genuflexorio ex latere Evangelii preparato, violacei semper coloris panno, ac pulvinaribus instructo: non in æquali linea, sed per transversum locato; ac tali forma, ut illud Archiepiscopi, sive Episcopi respiciat; Ad Præsidentem autem, vel Governatoris dexteram erit Magistratus directo ordine super pulvinaribus tantum genuflexus.

Post debitam Sacramenti venerationem, præstituto jam ordine procedetur ad Altare majus: Parum distans ab eo Archiepiscopus, sive Episcopus, mutuis consalutationibus sese dividet a Præsidente, vel Governatore, qui, dum ille iterum oraturus ad suum faldistorium, ut in eo procumbat, accesserit, petet & ipse Residentiam suam hæc sub forma comparatam.

Prope, & inter Solum Pontificale, ac immobile consuetum scamnum pro Magistratu, constituetur suppedaneum, unicus nempe ligneus gradus, in cujus planitie decens Sedes Cameralis collocabitur. A tergo autem ipsius Sellæ attolletur Postergale non præaltum palmorum septem aut octo, nec latum magis quam sex, quod panno coloris violacei, nulla auri, argenteve textura, sive ornatu distincto contegetur. Ante præfatum sedem congruum insuper apponetur genuflexorium, tapete, & pulvinaribus enunciati violacei coloris non absumiliter stratum, super quo Præsides, aut Governator queat submittere genua. Haud tamen stabilis unquam, fixaque detinebitur inibi hujusmodi Residentia, sed sicut opportunè

ANNO
1741.

ANNO
1741.

apponenda, quoties Præses, vel Gubernator sacris erit interfuturus actionibus, ita singulis vicibus illicidè removenda, Functionibus ipsis expeditis.

Quando pro Concionibus commodiùs audiendis, Archiepiscopo, vel Episcopo discedendum erit a sua Pontificali Cathedra fixa, ut propiorum locum è conspectu suggesti comparatum adeat; tunc, si pro ipso Archiepiscopo, seu Episcopo solium cum umbella fuerit ibidem erectum; pariter, & pro eodem Præsede, seu Gubernatore supradescriptum Postergale cum gradu, & sella præstabitur. Si autem Baldachinum nequam fuerit Antistiti exhibitum, tali casu parabitur absque postergali dumtaxat sella, alteri Antistitis prorsus uniformis, ac similis.

Quoniam verò juxta diversas locorum consuetudines contingere potest, ut seorsum ab Archiepiscopo, aut Episcopo, vel ipso etiam astante, Præses, seu Gubernator, Divinis cum Magistratu interfuturus, ad aliquam Ecclesiam a Cathedrali, seu Metropolitana alienam divertere debeat: in hac etiam erit tunc præfata Residencia pro Præsede, vel Gubernatore comparanda, modò sit in illa pariter erectus, & comparatus Thronus Pontificalis pro Archiepiscopo, sive Episcopo; adeout, non erecto Pontificali Solio, neque Residencia unquam sit attollenda.

Eà tamen uti poterit Præses, vel Gubernator, quoties alicujus Thesis disceptationi, aut literariis lusibus, consimilibusque publicis actibus, tamquam præcipuus & principalis Patronus, præerit, licet eo tempore nec appositus, nec apponendus unquam sit Thronus pro Archiepiscopo, seu Episcopo.

Post exactas sacras Functiones, quibus unà cum Archiepiscopo, sive Episcopo cappà induto astitit Præses, vel Gubernator, repetendo augustissimi Sacramenti Altare pro fundendis in gratiarum actionem novis precibus ante illud, quidquid de primo accessu statutum fuit, ad unguem servabitur. Nullatenus tamen in discessu finet Archiepiscopus, seu Episcopus, se a Præsede, vel Gubernatore rursus perducere usque ad januam proprii Palatii, sed ab illo commeatum accipiet in limine ipsius Ecclesiæ.

CAPUT QUINTUM.

De Throno, ac Pace, Præsidi, seu Gubernatori, aut Vice-Legato deferendis: ac insuper de loco eorum, pro accipiendis Candelis, Cineribus, & Palma; nec non de adoratione Crucis Feria sexta in Parasceve.

Circa Thus, & Pacem omnimodè servabitur dispositio Cæremonialis Episcoporum, & Præsides, vel Gubernator, sive Vice-Legatus nunquam erit thurificandus a Presbytero, Archiepiscopo, sive Episcopo Assistente, qui Antistitem ipsum in Vesperis officium facientem, aut iis, vel sollempnibus ab alio celebratis Missis, apud Solium astantem thurificavit: Sed duplici ductu ipsum Præsidentem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum, post tres Canonicos in eodem Solio assistentiam Archiepiscopo, vel Episcopo exhibentes, atque unà cum eo individuum corpus efformantes, solum debet incensare Minister ille, cui subindè cæteros Canonicos de Choro, licet sacris indutos paramentis, inerit onus thurificandi. Et iste modus, & ordo, quoad locum, & Personam, servabitur in delatione Pacis: Eam etenim Præses, vel Gubernator, aut Vice-Legatus, recipiet ab eo, qui distributurus mox erit illam enunciatis Canonicis in Choro existentibus.

Candelam in die Purificationis, & Palmam in distributione earum, Præsidi, seu Gubernatori, aut Vice-Legato dabit ipsemet Archiepiscopus, sive Episcopus; statimac, propriam receptam, alteram reddiderit digniori Canonico parato, a quo ipse suam priùs receperat. Præses autem,

aut Gubernator, seu Vice-Legatus, cum ascenderit ad Archiepiscopum, vel Episcopum, ut ab illo Candelam, seu Palmam accipiat, non genufleget, sed stans ipsam capiet cum debitis oculis tum illius, tum manus Archiepiscopi, sive Episcopi eam sibi porrigitis.

Stans pariter recipiet Cineres ab Archiepiscopo, vel Episcopo, postquam hic eos imposuerit Canonico in illa die Missam cantaturo.

Feria sexta in Parasceve, non celebrante Episcopo, Præses, vel Gubernator, aut Vice-Legatus, ad Canonici officium facientis sinistram incedendo, ad adorandam Crucem procedet. Episcopo verò celebrante, ibit immediatè post eum, ante omnes Dignitates, & Canonicos.

CAPUT SEXTUM.

De generali Communione Feria quinta in Cena Domini, quoad habitum, locum, & ritum Præsidis, seu Gubernatoris, vel Vice-Legati.

Quando Præses, aut Gubernator, vel Vice-Legatus sit in Sacro Presbyteratus, seu Diaconatus ordine constitutus; quia multum decet, & convenit, ut cum aliis eo die communicet; adventante Communionis tempore, Cottam superinduet Rocchetto, cum Stolum sumere, & a Collo, vel ab humero sinistro pendentem etiam habere debeat, Communionem primus omnium accipiet, & manum Archiepiscopi, sive Episcopi ante illam osculabitur.

Si autem neutro fuerit caractere insignitus, cunctorum primus pariter ad communicandum procedet, Rocchetto, & Mantelletto tantummodo indutus.

CAPUT SEPTIMUM.

De mutuis reverentiis inter Ecclesiarum Antistites, & Præsides, sive Gubernatorem, aut Vice-Legatum: deque salutatione Concionatoris erga alterutrum.

Pontificalis saluatio regulariter inter sacras actiones in eo consistit, ut manu aperta singulis benedicat: nihilominus, ut a communi cæterorum, Fidelium cœtu, velut filiorum spiritualium Antistiti subiectorum, distinguatur Præses, sive Gubernator, vel Vice-Legatus: sicut erga Canonicos scriari jubet Cæremoniale Episcoporum Libro primo Capite decimo octavo; oportebit, ut Archiepiscopus, seu Episcopus capitis inclinatione Præsidentem, vel Gubernatorem, aut Vice-Legatum salutet, quoties ad sedem suam ascendere, seu ab illa descendere incipiet; eique Præses, sive Gubernator, vel Vice-Legatus cominus bireto deposito asurgens, mutuum rependet salutationem, caput similiter inclinando.

Verum enim verò in hujusmodi consalutationibus exequendis, regula a laudato Episcoporum Cæremoniali eodem in capite designata omninò erit attendenda, videlicet: ut, dignitate gradus minimè attentà, sed præ oculis actionis modo, & commodo dumtaxat posito, reverentia semper fiat primò ei, a quo disceditur, & ultimò ei, ad quem itur; nullo habito respectu quis eorum sit major. Sicque quælibet præminentiarum, & præcedentiarum discrepantia, quæ forsan Canonicos inter, & enunciatis Præsules fuisset unquam exorta, prorsus dirimetur.

Quos quidem reverentiales mutuos actus omittere necesse erit in Matutinis Tenebrarum, per integram Feriam sextam in Parasceve, ac Sabato Sancto, usque ad solemnem Missam exclusivè: Sicut etiam in singulis Mortuorum Officiis, quæ obvenire fortasse poterunt. Consentaneum quippe hoc erit legi, & praxi usque adhuc servatæ, abstinendi in præfatis conventibus etiam a benedictionibus tum sollempnibus, tum privatis, & Cleri inferioris, & Populi circumstantis, ut

ANNO
1741.

ANNO
1741.

potè quæ sunt actus potestatis, & sollempnitatis, luctuosus hisce actionibus repugnantes.

Concionator verò salutationem hujusmodi nunquam præmittet, si eadem Feriâ sextâ in Parasceve sermonem de Passione, siue de laudibus alicujus Defuncti post mortualem Missam sit facturus: prout in præcitate Cæremonialis Episcoporum Libro secundo, Cap. 11., & 25. super utroque casu decernitur: Et ideò post illam primo loco debitam Episcopo, vel Archiepiscopo, speciatim versùs Præsidentem, seu Gubernatorem, aut Vice-Legatum, reverentiam aliam semper faciet.

CAPUT OCTAVUM.

Præsidi, vel Gubernatori in ingressu variatur locus, quando Episcopus, vel Archiepiscopus fuerit sacris Paramentis indutus.

Quod in superiori capite tertio stabilitum fixumque fuit circa locum Præsidis, seu Gubernatoris, accedentis cum Episcopo, siue Archiepiscopo ad Ecclesiam, & ab Altari augustissimi Sacramenti divergentis ad Principem Aram, ut scilicet ad sinistram ipsius Antistitis incederet, est solummodo intelligendum, quando Archiepiscopus, vel Episcopus fuerit solâ Cappâ Pontificali indutus. Nam de cætero, si sacris indumentis exornatus processerit, siue ut Deo sacrificium offerat, siue publicis sollempnibusque supplicationibus cum Pluviali intersit, ibit Præses, aut Gubernator in habitu suo ordinario, hoc est Mantelletto supra Rocchetum, non amplius ad sinistram, sed immediatè post Archiepiscopum, seu Episcopum.

CAPUT NONUM.

De Archiepiscopi, siue Episcopi descensu in Ecclesiam per Scalam interiorem, & privatam Portam.

Si ob aëris intemperiem, aut peragendarum Functionum qualitatem, seu ob aliam quamcumque causam, aptiorem commodioremque judicaret Antistes descensum in Metropolitanam, seu Cathedrali, tam obeundi gratia omnes illas sacras actiones a Cæremoniali circumscriptas, quam alias ab eo minime definitas, per Scalam interiorem Palatii in ipsammet Ecclesiam porrigentem; Præsidis, aut Gubernatoris tunc erit, præstiturâ sub horâ, unâ cum Magistratu ad eam accedere, & in illa Antistitem jam cappâ indutum descendente officiosis verbis excipere, ac subindè comitari, prout supra fusiùs explicatum est. Quæ quidem obviatio a solo etiam Magistratu erit explenda, Præsidi, aut Gubernatore absente.

CAPUT DECIMUM.

Quò accedere debeat Magistratus, ut Archiepiscopo, seu Episcopo inserviat, absente Præsidi, vel Gubernatore; ac generatim de loco illius in ingressu, adsit vel absit Præses, aut Gubernator.

Magistratus secularis, quotiescumque legitimo impedimento detentus abfuerit Præses, vel Gubernator, non ad ostium Episcopii tantum, sed superiùs ascendere debet in Aulam, seu Cubiculum ab Archiepiscopo, vel Episcopo ad hoc destinatum: Atque ibi præstolari, ut eum, postquam fuerit opertus Cappâ, progredientem ad Ecclesiam comitetur, & deducat; procedet autem immediatè ante illum, sit quidem præsens, aut absens Gubernator, aut Præses.

Quod si fuerit Archiepiscopus utens Cruce, tunc Magistratus ibit immediatè ante ipsam Crucem. Nullus enim inter eam, & Archiepiscopum incedere debet, cum sit peculiaris ipsius insigne.

CAPUT UNDECIMUM.

Quid si Archiepiscopus, vel Episcopus Cardinalitia præset dignitate?

SI Archiepiscopus, siue Episcopus non Pontificali dumtaxat refulgeat potestate, sed præter hanc Cardinalatus superemineat dignitate, quoties Eminentia Sua erit descensura in Ecclesiam, tempore Præses, aut Gubernator aderit in ejus Aula, seu Cubiculo præsignato, ut in illius obsequiis comitatuque sit, cum progredietur: & tunc præeunte omnino Magistratu, permittet Cardinalis, ipsum Præsidentem, aut Gubernatorem ad sui sinistram incedere.

In limine Ecclesie, postquam Cardinalis Episcopus, seu Archiepiscopus lustrali se aqua signaverit, aspersorium tangendum porriget Præsidi, vel Gubernatori, qui deinde apud augustissimi Sacramenti aram genuflectet super unico tantum pulvinari, quod ei præstabitur in terra post Eminentiam Suam in consueto genuflexorio procumbentem.

Postergali prorsus amoto, Residentia pro ipso Præsidi, vel Gubernatore apud Altare majus relinqui poterit quoad cætera ornatus genera, prout in capite quarto describitur.

Si audiendi causa Conciones exegerit commoditas, ut pro Cardinali alius aptetur locus sermocinaturus propinquior: Eminentia Suâ præstanda quidem erit prænobilis Sedes supra ligneum gradum tapete contextum, non omisso, ut desuper dependeat Baldachinum. At Præsidi, siue Gubernatori nil aliud, quam inferior Sella super nudo pavimento, & aliquantulum post illam Cardinalis locata, exhibebitur.

Consuetâ Concionatoris reverentia unicè ad ipsum Cardinalem dirigetur: Quod generatim, & universè ab aliis etiam, sermonem quacumque de causa habentibus, præse Cardinali erit inconcussè adimplendum.

Sacris actionibus expeditis, nisi aliter Archiepiscopo, seu Episcopo Cardinali visum fuerit, & Præses, vel Gubernator, & Laicus Magistratus Eminentiam Suam iterum comitabuntur ad Cameram usque, siue Cubiculum, unde procedentem susceperant.

Providetur Abusibus adversus Jejunii Quadragesimalis observantiam invecis.

XIX.

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Metropolitanis, Archiepiscopis, & Episcopis universis, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NON ambigimus, Venerabiles Fratres, quin universis Catholicæ Religionis Cultoribus notum sit, a tota per Christianum Orbem Ecclesia inter præcipua Orthodoxæ disciplinae capita perpetuo adnumeratum retineri Quadragesimale Jejunium; quod olim in Lege, & Prophetis primitus adumbratum, ipsius Domini Nostri Jesu Christi exemplo veluti consecratum, ab Apostolis traditum, a Sacris Canonibus ubique præscriptum, & ab universali Ecclesia ab ipso sui primordio retentum, & observatum est. Hoc mirum, ut veteres tradidere Patres, nobis quotidie peccantibus communis penitentia constituto remedio, per consortium Crucis Christi, nos etiam aliquid in eo, quod ipse propter nos præstitit, agimus; simulque ad recolenda sacra-tiora Redemptionis nostræ mysteria, quæ per Dominicæ Passionis, ac Resurrectionis memoriam, Quadragesimali potissimum tempore sol-

Jejunii Quadragesimalis origo, utilitas, & scopus.